

Lagrådsremiss

Redovisning av naturgaslagring i rörledning

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 11 december 2014

Ibrahim Baylan

Magnus Corell
(Näringsdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I denna lagrådsremiss lämnas förslag till ändring i den bestämmelse i naturgaslagen (2005:403) som reglerar hur lagring av naturgas ska redovisas ekonomiskt.

Den ändring som föreslås innebär att lagring av naturgas i rörledning ska redovisas för sig och skilt från annan verksamhet. Förslaget syftar till att skapa förutsättningar för en effektivare tillsyn över efterlevnaden av naturgaslagens bestämmelser om förhandsprövning genom intäktsramar.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2015.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Redovisning av lagring i rörledning.....	5
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	6
6	Konsekvensutredning.....	7
7	Författningskommentar	8
Bilaga 1	Sammanfattning av Energimarknadsinspektionens rapport Förändrade regler för redovisning av lagring av gas i rörledning (Ei R2014:07)	9
Bilaga 2	Energimarknadsinspektionens lagförslag	10
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	11

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403).

2 Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 3 § naturgaslagen (2005:403) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

3 §

Verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning *skall* ekonomiskt redovisas så att *lagringen av naturgas* och *driften av förgasningsanläggningen* redovisas var för sig och skilt från annan verksamhet.

Verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning *ska* ekonomiskt redovisas så att *lagring i lagringsanläggning, lagring i rörledning* och *drift av förgasningsanläggning* redovisas var för sig och skilt från annan verksamhet.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om redovisning av verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning samt om skyldighet att ge in redovisningshandlingar till tillsynsmyndigheten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.
 2. Bestämmelsen tillämpas första gången för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2016 eller närmast därefter.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen gav den 13 juni 2013 Energimarknadsinspektionen i uppdrag att se över bestämmelserna i naturgaslagen (2005:403) om redovisning av lagringsverksamhet. Bakgrunden till uppdraget var de ändringar i naturgaslagen som infördes genom propositionen Naturgasfrågor (prop. 2012/13:85) och som bl.a. innebär att Energimarknadsinspektionen i förväg ska fastställa intäktsramar för naturgasföretagens intäkter från överföring av naturgas, lagring av naturgas och tillträde till förgasningsanläggning.

Energimarknadsinspektionen överlämnade den 20 mars 2014 rapporten Förändrade regler för redovisning av lagring av gas i rörledning (Ei R2014:07). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 1*. Rapportens lagförslag finns i *bilaga 2*. Rapporten har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N2014/1456/E).

4 Redovisning av lagring i rörledning

Regeringens förslag: Verksamhet som rör lagring av naturgas i rörledning ska redovisas för sig och skilt från annan verksamhet.

Energimarknadsinspektionens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har motsatt sig förslaget. *Förvaltningsrätten i Linköping* har lämnat vissa redaktionella synpunkter på författningstexten.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande reglering

Enligt 4 kap. 3 § första stycket naturgaslagen (2005:403) ska verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning ekonomiskt redovisas så att lagringen av naturgas och driften av förgasningsanläggningen redovisas var för sig och skilt från annan verksamhet. Med lagring avses i paragrafen såväl lagring i lagringsanläggning som lagring i rörledning, s.k. linepack (prop. 2004/05:62, s. 224). Bestämmelserna motsvarar de krav som ställs upp i artikel 31.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG (gasmarknadsdirektivet). Där anges att naturgasföretag i sin interna bokföring ska särredovisa verksamhetsgrenarna överföring, distribution, LNG (förgasning) och lagring på samma sätt som de skulle behöva göra om verksamheterna bedrevs av separata företag, för att undvika diskriminering, korssubventionering och snedvridning av konkurrensen.

Behovet av särredovisning av lagring i rörledning

Som nämnts ovan har det i naturgaslagen införts bestämmelser om förhandsprövning av naturgasföretagens intäkter från överföring, lagring och förgasning av naturgas, genom s.k. intäktsramar. Med intäktsram avses enligt 1 kap. 8 a § naturgaslagen de samlade intäkter som ett naturgasföretag högst får uppbära från överföring av naturgas, lagring av naturgas eller tillträde till förgasningsanläggning under en tillsynsperiod. Enligt 6 kap. 6 § naturgaslagen ska en intäktsram beslutas var för sig för transmission, distribution, lagring i lagringsanläggning och drift av förgasningsanläggning. Ett beslut om intäktsram för transmission ska även omfatta intäkter från lagring i rörledning.

Energimarknadsinspektionen är tillsynsmyndighet enligt naturgaslagen och meddelar beslut om intäktsramen. Ett viktigt underlag vid myndighetens tillsynsverksamhet är företagets redovisning av den verksamhet som omfattas av intäktsramen. Som nämnts tidigare innebär den nuvarande ordningen att lagring i rörledning redovisas tillsammans med lagring i lagringsanläggning. Detta är inte ändamålsenligt eftersom de båda verksamheterna omfattas av olika intäktsramar. Det är inte heller förenligt med gasmarknadsdirektivet att redovisa lagring i rörledning tillsammans med transmissionsverksamhet. Regeringen anser mot den bakgrunden att det bör framgå av naturgaslagen att lagring i rörledning ska redovisas för sig och skilt från annan verksamhet. Härigenom skapas en ordning som är förenlig med gasmarknadsdirektivet och som tillgodoser intresset av att tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om intäktsramen bedrivs på ett effektivt sätt.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringen ska träda i kraft den 1 juli 2015. Bestämmelsen ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2016 eller närmast därefter.

Energimarknadsinspektionens förslag: Energimarknadsinspektionen har föreslagit att lagändringen ska träda i kraft i god tid före den 1 januari 2015.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har kommenterat förslaget särskilt.

Skälen för regeringens förslag: Den föreslagna lagändringen bör träda i kraft så fort som möjligt. Regeringen föreslår att så sker den 1 juli 2015. Den nya lydelsen av 4 kap. 3 § naturgaslagen bör tillämpas första gången för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2016 eller närmast därefter. En sådan ordning är nödvändig för att man inte ska behöva ändra redovisningsmetoder under löpande räkenskapsår.

6 Konsekvensutredning

I Sverige förekommer endast lagring av gas i rörledning i samband med transmission. Av gasmarknadsdirektivet följer att lagring av gas i rörledning ska redovisas skilt från annan verksamhet. Det är därmed inte möjligt att redovisa sådan lagring som en del av transmissionsverksamheten. Det finns endast ett svenskt transmissionsföretag, Swedegas AB, vilket därmed är det enda företag som i dag berörs av förslaget. Regelrådet har i samband med remittering av förslaget angivit att det, såvitt kan bedömas, endast medför begränsade effekter för företagen och därför avstått från att yttra sig.

Med tanke på den svenska naturgasmarknadens begränsade omfattning och de klimatpolitiska åtaganden som Sverige har gjort, är det inte troligt att ytterligare transmissionsnätsoperatörer kommer att uppträda på den svenska naturgasmarknaden inom överskådlig tid.

Förslaget innebär att Swedegas AB:s administrativa kostnader kommer att öka något. Initialt bedömer Energimarknadsinspektionen att det tar cirka två dagar för en person att utföra den första särredovisningen av lagring av gas i rörledning. Lönekostnaden för detta anges av inspektionen till högst 5 000 kronor. Kostnaden per särredovisning därefter bedöms uppgå till hälften av detta belopp.

I övrigt berörs endast Energimarknadsinspektionen av förslaget genom att ytterligare en redovisning kommer att behöva samlas in och hanteras. Vissa justeringar i myndighetens it-system kommer att behöva göras. Kostnaderna för detta bedöms vara begränsade och rymmas inom befintliga ekonomiska ramar.

Regeringen bedömer att de redovisade merkostnaderna är nödvändiga för att en effektiv tillsyn ska kunna bedrivas.

7 Författningskommentar

4 kap.

3 § Verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning ska ekonomiskt redovisas så att *lagring i lagringsanläggning, lagring i rörledning* och *drift av förgasningsanläggning* redovisas var för sig och skilt från annan verksamhet.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om redovisning av verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning samt om skyldighet att ge in redovisningshandlingar till tillsynsmyndigheten.

Paragrafens *första stycke* har ändrats på så sätt att lagring i lagringsanläggning och lagring i rörledning inte längre ska redovisas tillsammans, utan var för sig.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.
2. Bestämmelsen tillämpas första gången för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2016 eller närmast därefter.

Enligt *punkt 2* ska 4 kap. 3 § i dess nya lydelse börja tillämpas för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2016 eller närmast därefter.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Sammanfattning av Energimarknadsinspektionens rapport Förändrade regler för redovisning av lagring av gas i rörledning (Ei R2014:07)

Rapporten behandlar frågan om hur bestämmelser i naturgaslagen (2005:403) om redovisning av lagring av gas i rörledning ska utformas för att både överensstämma med EU:s regelverk och svensk rätt avseende intäktsramar för naturgasföretag.

Av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG (gasmarknadsdirektivet) följer att lagring av gas ska redovisas för sig och skilt från annan verksamhet. Det är således inte möjligt att redovisa lagring av gas i rörledning som en del av transmissionsverksamheten på samma sätt som de intäkter som ingår i intäktsramen för transmissionsverksamheten.

Det är utifrån utformningen av intäktsramarna inte heller möjligt att behålla den indelning som i dag finns i naturgaslagen där det anges att verksamhet avseende lagring av naturgas ska redovisas skilt från annan verksamhet. Detta skulle innebära att lagring av gas i rörledning skulle redovisas som en del av lagringsverksamheten och inte transmissionsverksamheten. Som en konsekvens av detta skulle inte intäktsramarna och de redovisningsmässiga verksamheterna avse samma sak. Det är därför nödvändigt att införa krav som innebär att både reglerna enligt gasmarknadsdirektivet följs och att det är möjligt för Energimarknadsinspektionen att utföra tillsyn avseende intäktsramarna med hjälp av företagens redovisning. Detta kan ske genom att införa krav på att lagring av gas i rörledning ska redovisas skilt från annan verksamhet. Endast genom ett sådant krav är det möjligt att både uppfylla gasmarknadsdirektivets krav på särredovisning och Energimarknadsinspektionens behov av uppgifter för att kunna besluta intäktsramar och utföra tillsyn av företagens intäktsramar.

Energimarknadsinspektionen föreslår att reglerna träder i kraft innan den 1 januari 2015. Företagens intäktsramar ska beslutas senast den 31 oktober 2014 och från följande årsskifte börjar dessa tillämpas. Företagen behöver därför också redovisa sina verksamheter enligt de nya reglerna från samma årsskifte. Företagen ska sedan lämna in denna redovisning till Energimarknadsinspektionen senast den 31 juli 2016. Ändringen behöver således träda i kraft i god tid innan den 1 januari 2015 så att företagen ska ha möjlighet att ändra sina interna rutiner avseende redovisning till dess att förhandsregleringen börjar gälla.

Energimarknadsinspektionens lagförslag

Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)

Härigenom föreskrivs i fråga om naturgaslagen (2005:403) att 4 kap. 3 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning skall ekonomiskt redovisas så att lagringen av naturgas och driften av förgasningsanläggningen redovisas var för sig och skilt från annan verksamhet.

Verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning *ska* ekonomiskt redovisas så att lagringen av *gas i lagringsanläggning, lagring av gas i rörledning och driften av förgasningsanläggning redovisas var för sig och skilt från annan verksamhet.*

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om redovisning av verksamhet som rör lagring av naturgas och drift av en förgasningsanläggning samt om skyldighet att ge in redovisningshandlingar till tillsynsmyndigheten.

Förteckning över remissinstanserna

Bilaga 3

Kammarrätten i Jönköping, Förvaltningsrätten i Linköping, Domstolsverket, Regelrådet, Ekonomistyrningsverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Statens energimyndighet, Svensk Fjärrvärme, Svenska bioenergiföreningen (SVEBIO), Energigas Sverige, Svensk Energi, Svenskt Näringsliv, Svenskt Vatten, Avfall Sverige, Fastighetsägarna Sverige, Villaägarnas Riksförbund och Sveriges Konsumenter.